

Noviny z Čech.

Průvodní správa od našeho zpravodaje. XYZ V Praze, 17. dub. 1895.

Nynější vládní situace. Nastává-li volební zápas v Čechách. Náměstek českým ženám. Kandidatura básníka 'Lešetinského kováře a Pláni otroků'.

Nynější vládní situace není valná. Na všech stranách její trojnásobné kolice jeví se rozklad, což známo z našich posledních zpráv. Poláci mají nesnáze pro celjskou otázku, na kterouž vyřazení tlačí Slováci; Hohenvartův klub má rozklad pro volební právo malých poplatníků a v levičnické je zděšení pro ztracení Vidně ve prospěch antisemitů. Vásk i do samého kabinetu ministerského loudí se bésa rozkladu. Majejskímu, ministru vyučování, hrozí pád pro slovincké paralelky v Celji, které už do svého rozpočtu zařadil a staré zpět vzítí nemůže; hr. Wurmband-tovi, ministru obchodu, staví se v cestu odpor proti sestátnění dráh bývalé rakousko-uherské železniční společnosti, jež on fedroval na prospěch velkokapitalistů a nejnoveji, zdvihl se mocný odpor i proti samotnému Plenerovi, o čemž svědčí následující slova německé 'Neue Freie Presse', jež říká:

'V těchto tvrdých a těžkých dobách musí se pan Plener rozpomenouti, že vstoupil do ministerstva jako vůdce německého lidu, jemuž je dlužen složit z toho počtu, pro stranu, která pro něho své nejlepší (t. j. své zásady) obětovala čim dále vždy více obchází mráz pécitu, jako by byla osamělou a opuštěnou. Jak kouže to nutit překážkou zdržování jsou ministři liberální v tom, aby své straně prokazovali oněch služeb, jakých doznávají ostatní skupiny v koalici od svých přátel ve vládě? — Pan z Plenerů býval často hledán, ale nebýval doma.... Avšak na pořad blíží se chvíle, kde nebude moci otálet, aby vystoupil s plnou osobností svou, ať mají li Němci v Rakousku v něj ještě nadále věřiti. Liberální strana (německá) nemůže se tomu již vyhnouti a musí si s panem Plenerem i s vládou promluvit od plie. Musí býti zřejmá jasnost za každou cenu. Levice nemůže se dále zbíhárma vykrvácti, alebrž musí zvédět, co by fekla rozdílným voličům, když se jí tito prostě otážou, jaký je politický pokrok byl koalici dosažen a jaký prospěch z ní měli Němci? Není možno snéstí díle tížící tu zodpovědnost bez odměny.'

Pěkná to harmonie.... A tato rozštěmovaná koalice sejde se teď po velkonocích k nové — 'plodné' práci. Jsme na ni zvědaví!

Nastávající volební zápas v Čechách bude se dítí ve dvou znameních, čili pro dvě otázky. A ty jsou: opposice a volební právo. O první není pochyby, že celý národ až, na několik vládních šplháků, rozhodne se pro opposici. V otázce druhé ale Staročeši zámyslně dělají zmatek. — Štvou proti všeobecnému hlasovacímu právu, aby odvrátili pozornost voličstva od boje opposičního, a aby poštváli proti Mladočechům rolnictvo a živnostnictvo falešným tvrzením, že při všeobecném hlasovacím právu zaplaví proletariát (jak Staročeši dělají lid zovoně své živitele. A bychom toto lživé dokazování na hraně přibýli a abychom vás informovali, uvádíme tuto statistické spolehlivé údaje.

Při všeobecném rovném hlasovacím právu musíme my Čechové obdržeti na sněmu českém svých 152 poslanců proti 90 německým. Dnes máme jich tam pouhých 97 mezi 242. Podobně bylo by na sněmu moravském. A tu se neostýchají zdejším natadoři staročeští upáti lidu do očí

leží, že prý by nám Čechům všeobecné hlasovací právo nebylo k prospěchu, nýbrž ke škodě? Nečeským velkostatkářům bylo by ke škodě ale nikdy ne nám Čechům! —

Ale rolnictvo prý by bylo přehlasováno dělnictvem. Nuže, nedávno vyvrátil dr. K. Viškovský v 'Naši době' i tohoto staročeského hastroe pádnou mluvou čislice, dokázanou na základě zpráv statistické kanceláře a posledního sčítání lidu, že máme dnes v Čechách 250.817 samostatných rolníků a 5675 hospodářských zřizenců (úřadníků) vedle 158.650 hospodářských dělníků a 87.356 hospodářských nádenníků. Mají tedy samostatní rolníci nad dělníky a nádeníky převahu 4319 hlasů, s hospodářskými zřizenci (úřadníky) pak dokonce převahu 10.486 hlasů. — Cifry mluví. A proto Staročeši i s touto nejnovejší svojí repatyřkou — zase prohrajou. Zmoudřili-li konečně? Pochybujeme o tom. —

Naučení našim ženám. V době své oslavy osmdesátileté pravil Bismark: 'Jest již znamenitým účinkem vlivu vzdělancův, že naše paní jsou dnes celkem již pro národní náš vývoj zřekány. Tomu druhdy nebývalo tak. Vzpomenuli si na dobu před padesáti lety zpět — tehda se naše ženy o věci veřejné věru nestaraly: ale dnes přidružují naše děti k tomu, aby před všim jiným na to pamatovaly, že jsou Němci. A toto smění, které upadlo ve věčnou ženskost, spočívá hloub a potrvá déle, než mužské naše háteřenice: a to nás jednou vytrhne, bude li s námi zle.' — Doporučujeme českým ženám: Tím se řiďte!

Kandidatura básníka 'Lešetinského kováře'. V minulém čísle tohoto listu zmínili jsme se o kandidatuře Svatopluka Čecha a uvedli jsme, že o tohoto miláčka národa ucházejí se okresy: karlínský, vinohradský, českobrodský, brandýský a černokostecký. Zprávu tuto přinesly po nás jiné listy jako autentičnou. Nyní můžeme k tomu dodat, že v poslední době okresy české se jeden přes druhý hlásily o Svatopluka Čecha, takže o kandidatuře píše 'Pisní otroka' hlásí se všechny české okresy. Co tomu řekne panstvo? Na karlínsku bude Čech bezpochyby kandidován oficiálně — ale sotva kandidatury přijme. V poslední chvíli asi ujme se tu mandátu dr. Herold. Vo ba koná se tu 4. května. —

Nový politický proces v Praze. — Po svátcích konáno bude v Praze opět rozsáhlé politické přelícení se 17 dělnickými agitátory a žurnalisty. Obžalovaní hlásí se po většině k straně neodvislých socialistů a je t mezi nimi též vydavatel orgánu této fakce, 'Volný Duch', kterýžto list na Žižkově vychází, Alois Haber, muž chorý a otec rodiny, který v poslední době téměř z vazby ani nevysšel (teprve tyto dny byl propuštěn) a jemuž kynou další ještě procesy; dále mladičká spolupracovník téhož listu, Antonín Kalina. Z ostatních obviněných někteří dříve už pykali v žalářích pro politické provinění. Státní zastupitelstvo žaluje všechny z domnělého tajného sdružení za účely prý anarchistických s heslem 'V R B A' (dle zák. zločinu pobuřování atd.) Přelícení potrvá čtyři dny. Obžalci žalovaných budou dr. Černošský, dr. Basea a dr. Sládeček.

O persekuci české mládeže na středních ústavách českých a jejím rozsahu svědčí okolnost, že na Malostranském ústavu středním vyšetřováno jest přes 70 žáků z důvodů politických. Někteří byli vyloučeni. Také na jiných ústavách jsou žáci vyšetřováni stále. Největší proto, že neumějí rakouskou bymnu z paměti, nebo že jí nemají tištěnou. Za to zcela jiný duch vládne na naší universitě. Nedávno měl jeden z

posluchačů co činiti na rektorátu. Když mluvil právě a rektorem dr. Spinou, vsrsl do kanceláře — uniformovaný strážník. Vstup policie do university jest dovolen, jak známo, jen když rektorát sám k tomu svolí, neb policii do dokonce za to požádá. Pan rektor ale svého práva nedbal. Propustil posluchače a — jednal se strážníkem. Nemýšleli se, jednalo se jinak jen o vyvěšení smutečních praporů za příčinou úmrtí dra. Tomsy.

Daně Prahy. Nejvýmluvnějším svědkem vzrůstu Prahy a obcí školních je zvýšení přímých daní, které za období 1890—1894 vzrostly o 779 994 zl. čili o 14.6 proc. Nynější přímá daň obnáší: Praha 4,800,490 zlatých. Karlín 213,922. Směchov 448 282 zl. Vinohrady 314 848 zl. Žižkov 208,314 zl. Bráňk 6565 zl. Břenov 12,286 zl. Bubeneč 19,20 zl. Dejvice 14,634. Hlubočepy 10,766 zl. Kočice 12,525 zl. Libeň 78 430 zl. Michle 10,745 zl. Nusle-Pankrác 37,249 zl. Podol 10,375 zl. Střešovice 6,409 zl. Vršovice 25,529 zl. Vysočany 13,383 zl. Platí tedy Praha s obcemi okolními dobrodruhy na daních přímých 6,284,882 zl. Zajímavé je, že obnos tento rovná se obnosu přímých daní, jaký platí celé korunní země na radě Habské zastoupené, jako Soinohrady, Dalmacie, Bukovina, Korutany, Krájin, Přímohří, Slezsko, Horní Rakousy, Tyrola a Štýrsko. Ku srovnání uvádíme ještě, že Praha s obcemi okolními platí na daních přímých více než obnáší polovina přímých daní celé Haliče. Vychází z toho na jevo, že jest Praha s okolím nad mfru silným přispívatelem do poklady státní a že jest tudíž na státu, aby eji rozkvětu také všemožně dbal. Pohřbuje tak nečiní; Praha je pastorkem od státu zanedbávaným. A k tomu dnes.... ve výminečném stavu! —

Naši židé. Jak známo, je v Paříži všeobecný spolek židovský, který má rozhodný vliv na židovstvo celého světa. Jemu podřízení jsou také židé našich zemí a v důležitějších věcech utíkají se k němu o radu. Tak před 10lety, kdy začal opravdění boj Čechů s Němci, tázali se židé z Čech, zdali mají zůstatí Němci, aneb státi se Čechy. Alliance rozhodla, že chudší židé mají se přiblížiti k české národnosti tam, kde Čechové mají většinu. Tam, kde není většina, nebo je pochybná, mají zůstatí Němci. Bohatí židé v Čechách mají zaujati stanovisko vyčkávací a přidati se pak po ukončení boji ku straně vítězné. Co tomu řeknou tak zvaní čeští židé, kteří na malé výjimky šmahem němčeji? Byl by čas, aby obrátili. Antisemitismus roste!

Národopisná výstava bude určitě otevřena 15. května slavnostním způsobem a přítomností všech vrstev národa českoslovanského. Práce na výstavě utěšeně pokračují. Zájem pro podnik roste denně. Nejevitelněji jej ukazuje okolnost, že o svátcích navštívilo výstavu na 40,000 osob platících vstupné 10 kr. —

Kuba šestikrejcarová nebudou vléce, jak oznamuje vídeňský vládní list, vyráběna. Značné zásoby jich, jakož i 'znamenitá' jakost dopřeje milovníkům jich ještě dlouhé potěšení ke kuřbě. Doutníky ty nejsou nic lepší nežli kuba za 5 kr. a rozeznávají od sebe těchto pouze šestým krejcarem.

Jen v Uhrách možno. Obec Kornola z komitátu torontálského vyslala ve středu, jak listy pešské oznamují k ministru vnitra deputaci, by mu oznámila, že sirotčí pokladna tamnější dodělala se — schodku 69,000 zl. Podezření lpi na obecním nájemníkovi, a to tím spíše, an z chudoby domohl se slušného jmění. Slečna Pospíšilova vystoupí ztra 18. t. m. poprvé v Národním divadle. Dům je vyprodán. Okolnost tuto

sluší přičísti okolnosti, že na smíření viny slečna vzdala se honoráře za tuto i přísti hru. Zítra hraje na prospěch Ústf. Matice Školské.

Zlatá měna v Rakousku zmizela. Po zlaté minci ani — zdánf. Teď prosíýchá se, že vláda vydá za zlaté desíti koruny peníze — papirové! Máme teď, šťastně po zlaté....

Zemětřesení stihlo jižní cipy Rakouské totiž Terst, Lublaň, Celji a jiná mřsta. Mnohde sesuly se budovy i životy lidské padly tu v obět.

Některé matiční odbory nařikají si, že prý je kancelář Matice drahá. Zatím dnes vypočítává Matice, že ji stojí kancelář pouz 4% všeho důchodu, kdežto kancelář Schullereinská spolkuje skoro 11% důchodu. — Je dobře spořit, ale nesmí se přestřelovat. Má li být práce k čemu, musí být placena a plat ročních 5 1/2 tisíce zl. za řízení vnitřní i vnější ústavu pro Čechy, Moravu a Slezsko, plat to pro osobně zastíčený tof přece není přílišný! —

LITERATURA.

Ottova laciná knihovna národní. Vyšel právě sešit 15. serie XVIII. této laciné četby, který pokračuje ve vypravování románu 'Děd a vnuk.' Jednotlivý čtyřřadový sešit (64 str.) 10 kr. Předplatné na 13 sešitů i s poštou 1 zl. 30 kr., na 26 seš. 2 zl. 60 kr. — Vychází týdně. Na skladě v každém knihkupectví, zejména však v nakladatelství J. Ottv v Praze, Karlovo nám. 34.

Jiráskových sebraných spisů vyšel již sešit 204., pokračování svazku XIX. 'Skonání věku.' Jednotlivé sešity po 15 kr. Předplác se na 10 sešitů i s poštou 1 zl. 50 kr., na 20 sešitů 3 zl. Na skladě v každém knihkupectví, zvláště v nakladatelství J. Ottv v Praze. — Lze též obdržeti jednotlivé svazky vázané neb brožované.

Svatopluka Čecha výtečných 'Povídek, arabesk a humoresek' vyšel právě sešit 5., přinášejeť pokračování jedné z nejlepších prací Čechových vůbec, povídky 'Jestřáb contra Hrdlička.' Obraz uchvacujeť svou nainovostí i opravdovostí, svou jemností i tragikou. Talent pozorovací a vypravovací závodí zde mezi sebou o výtečnost, z této povídky Čechovy čerpáme skutečně vzácný duševní požitek. Tak šťastné oko pro skutečnost a to pro skutečnost domácí má autor povídky, že s těžší známená, že podává nám pouhý výtvar své obraznosti. Čtenářstvo Čechových 'Povídek, arabesk a humoresek' uvítá práci tuto zajisté se stejnou přízní, jako rozkošné drobnější práce dřívější. Doproučíme nové, ilustrované vydání toto opětně co nejvříve všem ctitelům slavného našeho básníka. Vycház nákladem J. Ottv v Praze v sešitech po 30 kr.

Zaručené vyléčení.

Opravujeme naše oznamované lékárnky prodávati Dr. King's New Discovery proti souchořím, kašli a nastuzením za těchto podmínek: Jestli stíháš kašlem, nastuzením aneb kteroukoliv pícní, krůtí neb prsní nemoc a budete-li užívati léku toho die návodu, náležitě jej užíváte, a nedocílíte zlepšení, můžete navrátiti lahev a dostanete peníze své zpět. Nemohl bychom říci tuto záležitost, kdybychom nevěděli, že na r. King's New Discovery se možno spolehnouti. Nikdy vás neoklamá. Lahve na zkoušku v lékárně Goodman Drug Co. Velké lahve po 50c. a \$1.00.

Severovy prášky proti bolení hlavy pomohou vždy. Mějte je stále po ruce.

Rychlé vlaky do Chiciga.

'Omaha & Chicago zvláštní rychlík' na dráze Chicago & Northwestern vyjíždí denně z Omahy 5.45 odpoledne, přijížděje do Chiciga v 8.45 přístáho rána. 'Northwestern vlak č. šest' vyjíždí z Omahy denně ve 4 hod. odpoledne a přijíždí do Chiciga v 8. 15 přístí ráno. Oba vlaky jsou co nejpohodlněji zařízeny, obsahují Wagnerovy a Pullmanovy spací vozy, jídelní vozy, jakož i vozy pohovkové. Ptsárna k prodávání lístků

GEO. F. WEST, 82tf) 1401 Farnam ul., Omaha, Neb

Pres tricet roku bez chorobv.

Mr. H. Wettstein, známý podnikavý občan z Byron, Ill., píše: 'Dříve, nežli jsem sobě částečně počal hleděti regulování vnitřnosti, neznal jsem téměř zdravého dne, avšak od té doby, kdy seznal jsem zlé následky zácpy a účinky

AYER'S

Pills, nebyl jsem churav ani jediný den po více než 30 roků — nezasábnul mne ani jediný útek, jenž by byl okamžitě neustoupil tomuto léku. Manželka moje byla před naším sňatkem churavou po léta a měla jistý předsudek proti čistícím prostředkům, avšak jakmile začala užívati Ayer's Pills, zdraví její se vrátilo.

AYER'S ČISTÍCÍ PILULKY.

obdržely cenu na světové výstavě.

K vrácení síly užijte Ayer's Sarsaparilla.

Oznámení.

Upozorňuji et. krajaný na následující léky

Karlovarskou sil. světoznámý prostředek proti nemocem žaludku, jater, ledvin a měchýle, zejména proti cukrové moči, neztavitelnosti (dyspepsii), chronické zácpě, stloumatu, dýchavičnosti a žiloutence. Cena 1/2 lb. bedničky 50c., liberní \$1.25.

Pilulky dithionové a ether. kožní fluid. Léky tyto jsou jedné úspěšnými proti reumatismu a bolení hlavy. Každého, kdo reumatismem trpí, vyhojí během 2-3 dnů. Cena obou těchto léků \$1.50.

Prof. Ringelmana prsní elixír. Neocenitelný lék pro lidi úzkoprsé, pro mladé lidi rychle rostoucí a pro ty, jimž je konati práci a nachležením tělem. Každý, rýmu, chřipku a bolesti na prsou vyhojí velmi rychle. Cena 50c.

Thioformová masť na rány, spáleniny, vředy a nemoci kožní. Předtím jodoformovou masť, nejsou zároveň jedovatou; žádná jiná masť nehojí tak rychle a úplně rány jako tato. Cena 50c. a 85c.

Prof. Hagra masť pro zvrátí vlasů a vousů — novinka; jediný listí prostředek, odstraňuje zároveň fleky, cizopasnky a pily z obličej a ční plet zejména u ženakých velice jemnou. Cena \$1.

Prof. Brejského oční masť. Universální lék proti chorobám oční, silice zároveň zrak, zejména u starších lidí. Cena 50c.

Dr. Hellera prášek pro koně a jiná domácí zvířata: chrání proti onemocnění, vyléčí ale aspoň velmi zmírni dýchavičnost u koní dále chřipku a nemoce zažívacích a močových ústrojí. Sestřiči loskou, tělo plné, aneb by obsahoval jed. Kravý pro nám bojné dojí, a je-li mlátko zkažené, brzy se zlepší. Cena 2 lb. 80c., 10 lb. \$1.00, 20 lb. \$2.50, 50 lb. \$11.50, 100 lb. \$20.00.

Dr. Hellera ostrá bromová masť. Vyhojí jistě pošunelí neb nepříliš zastaralý špatě (spavin), jež nahu (ring-bone), přehnilý skřepě nálevky, návni kost a boule otlačením podkovou povstale, při čemž možno koně ku lepší práci upotřebiti. Léčení trvá 3 až 5 nedělí. Cena menší krabice \$1.50, velké \$2.50.

Dr. Hellera prášek na kopytní nemoc. Cena \$1.00.

Dr. Hellera speciální lék proti kolice koňů a hovězino dšbytku. Obsahuje 4 léky a síce: Lék proti kolice křečové, lék proti kolice povstale čerý, lék proti kolice vřetové, a lék proti kolice povstale zácpou nebo přehřímím. Cena jednoho léku \$1, všech čtyř léků \$3.

Dr. Hellera lék proti nemocem prasat — dosud nejlepší! Cena \$1.00.

Dr. Hellera lék proti nemocem ovcí. — Cena \$1.00.

Dr. Hellera lék proti nemocem psů, 75c.

Oznamované léky jsou po většině salbuou obecně známy, je však vřabím léky sestávající vřadně z létek, jichž se v moderním lékařství úspěšně užívá a proto doufám, že mne každý rozumný krajan podporovati bude. Mnoho dikůvzdání mám po ruce.

Die popisu choroby začlu též i jiné léky. Vřbylo dopravní (obyčejně 5—30c.) musí solé uhraditi každý sám, peníze zaslejte ku předu neb C. O. D. a připojte k dopisu 2c. známku na odpověď. Jednotelná a obchodníci a léky obdrží od mne mnohem větší provizi než od kohokoliv jiného. Dopíšte o bližší podrobnosti. Doufaje v přízeň et. krajanů, s áctou

Dr. R. HELLER, 399 W. 18th St., 40tf) CHICAGO, ILL.

Milovníkům střelby a hubdy

Právě vydal jsem dva pěkně ilustrované cenníky, totiž jeden zbraní střelných a druhý ceník hubobních nástrojů. Die těchto ceníků má sobě každý vybrati co potřebuje, s úpravou spolehnutím, že obdrží poštivě zboží za poštivé peníze. Každému, kdo si přejí a mně dopíše, pošlu ceníky ochotně zdarma.

M. J. PRIBYL, 498 S. Halstead St., Chicago Ill

Přenosný stroj KVRTÁNÍ STUDNÍ.

Založen 1867. Strojem tímto lze vrtati do jakékoliv hloubky pomocí síly koňské neb páry. Neobaváme se konkurence. Pošlete si pro ilustrovaný katalog KELLEY & TANEYHILL, WATERLOO, IOWA. 3xTřím Zmíste se, že jste omláčku četli v Hospodář.

Na prodej dobrý parostroj 12 koňský, listový, s drubé ruky, listo BUNNÍ sdělí administrace Pokr. Západo.